

*Exhibitum 17^a Augusti 1579 per
Rijcke ende Taymon.*

Poincten ende artijclen geëxtraheert uuyt d'instructie van Mrs. Pieter de Rijcke ende Cornelis Taymon, gedeputeerde van den Staten van Zeelant affgevaerdicht aen zyne Excellencie, mitsgaders uut zekere naergefonden brieven van dezelve Staten, omme by dezelve zyne Excellencie daerop geadviseert, geresolveert ende geordonneert te worden als defelve zal bevinden te behooren.

I.

Eerst zal zyne Excellencie believeu te adviferen op de remedie, daerby fouden mogen versien worden tegen d'onwillelichey

Syne Excellencie sal scryven aen die van Middelburch omme deselve t'induceren tot volbrengen van den inhoud van dese artien (1-3). Tenwelcken syne oock syne Excellencie zal scryven ende committeren den treforier Manmaker ende Wybout de Wael, om henlieden te laeten vinden by de voorscreven van Middelburch ende die met alle redenen ende inductiën daertoe dienende te persuaderen.

licheyt ende weygeringe, die die van Middelburch onlancx leden gebruyct ende bewezen hebben in de Staetsche befoignen met die andere steden van Zeelant, daerdoor verachterende alle vruchtbare resolutiën ende middelen by de voorscreven andere steden voorgeslagen ende geconsenteert, dienende tot furnisement van penningen, soo nootlick in dese tyden gerequireert tot voeren van de jegenwoordige oorloge, insonderheyt van den honderdften penninck, ende dat zy generalick verclaert hebben, tot negeene contributiën te willen verstaen, voor anderstont de quotifatie tusfchen de landen van Hollant ende Zeelant, ende de steden van Zeelant onderlynge behoorlick zal gedresfeert ende geliquideert wezen.

II.

Gelijcke onwillicheyt is by dezelve van Middelburch gebruyct aengaende de twee stuyvers opt gemet tot laste van den baender, tot behouwe van de fortificatiën van Walcheren, daertoe zy alsnoch nyet en hebben willen vougen hun consent neffens die andere steden van Walcheren.

III.

Ende alzoë insgelijcx groote inconveniënten geschapen zijn te ryfen, uutyen dat die van Middelburch willen fustineren, alsnoch in de Naerder Unie van Utrecht nyet begrepen te zijn, doordyen dagelicx diversche

fche faecken ende befoignen occurreren beroerende defelve Unie, ende veele contributiën tot behouve van dyen gevoordert ende gefurneert moeten worden, die by de voorfcreven van Middelburch opt voorfcreven pretext alle afgeflagen, emmers verhindert ende verachttert werden, tot grooten nadeele van den welvaeren van den lande, dat daerom oock zyne Excellencie fal believen aen die van Middelburch te doen fcriven, ten fyne defelve mogen geïnduceert werden tot communicatie van alle die befoignen der voorfcreven Naerder Unie neffens dandere fteden van Zeelant, ende die thelpen dirigeren als bontgenoten derzelve.

III.

Alzoe men nu dagelicx doende is omme eenen generalen voet onder alle de Geünieerde Provinciën te nemen, fullen middelertijt die van Zeelant all hun debvoir doen tot opbrengen van hunne quote ende contributiën, omme die daernaef gefchicht te wordene, daer tzelve zal bevonden worden te behooren.

Voorts alfoo die van Zeelant nu te meer reyfen verfocht zijn vanwege die van de Naerder Geünieerde Provinciën, om alle de penningen van denzelven lande de Gemeyne Saecke roerende aldaer te fchicken, infonderheyt tot confervatie ende befcherminge van de fteden ende plaetsen in Gelderlandt, aldaer den principalen last van den oorloge nu apparent is te vallen, ende dat nietmin vanwege zyner Excellencie ende de Generale Staten tot Antwerpen aen dandere zyde defelve penningen aldaer verfocht werden, fal zyner Excellencie believen te verclaren, hoe hem defelve van Zeelant in defe perplexiteyt zullen hebben te reguleren aengaende de contributie ende employ van de voorfcreven penningen, alfoe
nyet

nyet mogelick en is ten twee steden te connen furnieren, ende dat die van Zeelant dunct dat zy gehouden zijn eer te asfisteren die van de Naerder Genieerde Provinciën, als mettelwelcke zy strictelick verbonden zijn, dan de genoempde Generaliteyt tot Antwerpen.

V.

Aengaende desen can syne Excellencie midts den hooch dringenden noot ende tegenwoordige gelegthede van de faecken alsnoch gheen veranderinge toelaten, nemaer zal daerinne voorfien worden als opt voorgaende article.

Volgende welcken verfoucken oock die van Zeelant, dat zyne Excellencie believe hen tontflaen van de betalinge van de drye vendels, die zy alsnoch onderhouden, zoo tot Bruesfele als tot Duynkercken in Vlaenderen, gemerckt die van Hollant nyet en verstaen ons in betalynghe ofte minderynghe van onze contributiën langer te laeten strecken, als daerinne nyet gehouden zijnde, fustinerende 't contract van de 25 vendelen ende 100 peerden alsnu extinct te wezen, alfoo zy nu zelve den meesten last van der oorloge op den hals hebben, verfouckende nietmin dezelve van Zeelant, dat zyne Excellencie gelieve, een van de voorscreven drye vendels tot versterckinge van de garnisoenen van Zeelant aldaer te seynden.

VI.

Syne Excellencie verclaert aengaende de cotifatie tusfchen Hollant ende Zeelant, den voet by provisie genomen, te wetene van 17 int hondert, alsnoch nyet te mogen veranderen, emmers die van Hollant ongehoort. Nemaer alfoo alhier geallegeert wert, dat die van Hollant zelve aengeboden ende geprefenteert hebben den voet alhier by die van Zeelant voorgeslagen, is zyne Excellencie wel tevreden, indyen zy daerop met die

Ende want ter causen van 't different op de cotifatie tusfchen Hollant ende Zeelant geschappen zijn dagelicx meer ende meer inconveniënten te ryfen, waerdoor soude mogen vallen eenich misverftant tusfchen deselve provinciën, ende dat de
Staten

van Hollant connen verdragen ende
vergelijcken.

Staten van Zeelant nu onlancx
verftaen hebben by trapport
van Mr. Caspar van Vosber-
gen, dat zyne Excellencie op de
questie van de voorscreven cot-
tifatie zoude hebben eenige
verclaringe gedaen, van die van
Zeelant te willen stellen tot 17
int hondert, daerby zy hun
grootelicx vinden gegraveert,
dat daerom zyne Excellencie
believe, tselve affdoende als te
zeer bezwaerlick ende geens-
finspracticabel, dhandt thoudene
ten eynde de voorscreven cot-
tifatie eerstdaechs mach veref-
fent werden, gelijk naer alle
redelicheyte behoort. Tenwel-
ken fyne die van Hollant oock
hun sullen hebben finalick te
submitteren aen zyne Excellen-
cie conform d' Unie. Ende mid-
delertijt, omme nyet te verach-
teren die dagelicx nootlicke con-
tributiën, daertoe die van Zee-
lant naer hunne macht hem
willen verftaen, zouden dezelve
van Zeelant tevreden zijn,
hunne quote daerinne te fur-
neren naer advenant dat de ge-
meyne middelen binnen Zeelant
doorgaens verpacht werden en-
de gelden. Ende alfoo die van
Hollant tanderen tyden ende
te meer reysen zelve dien voet
aangeboden ende goetgevonden
hebben, zal believe zyne Ex-
cellencie tselve tadvoueren ende
confirmeren, nyetmin by pro-
vifie ende zonder tselve in con-
frequentie getrocken te werdene,
alfoo dyen voet noch zeer pre-
judiciabel is den lande van
Zeelant ende daeruut die inner-
licke ende eygen macht van
den lande nyet en can noch en
behoort gejugeert te werdene.

VII.

Syne Excellencie heeft haere brieven laeten depescheren aen de Staten van Zeelant, inhoudende derselver advis ende goetduncken aengaende defen article.

Voorts alfoo nu over ettlicke dagen in Zeelant gearriveert is Richard Barradot gecommen uut Hollant, met instructie nefens meer andere poincten om te resolveren op het verclaeren van het verlaeten van den eedt, hulde ende gehoorfaemheyt, die men den coninck van Spaengiën gefworen heeft, als men wel vermach ende schuldich is te doene, deurdyen hy de landen, die hy insgelijcx besworen heeft, als een tyran heeft doen regieren, haerluyder privilegiën ende gerechtigheden geannichleert, mitsgaders de goede ingesetenen van dyen ende haerluyder welvaren verjaecht, bedorven ende vernyelt, waerop met meer andere poincten dach van bescryvinge tot Middelburch geleyt is tegens Maendagenaestcommende; ende want tzelve is een faecke van feer grooten gewichte, die met volle leden van den Staten dient geresolveert te werdene, zal zyne Excellencie believe, als vanwege dEerste Edele, te verclaeren haere goede meenyngende intentie dyenaengaende.

VIII.

Memorie aengaende defen article, dat syne Excellencie, volgende tverfoeck daerinne begrepen, gecommitteert hadde Mr. Pieter de Rijcke. Nemaer alfoo joncker Arent van Dorp daertevooren defelve commissie gehadt hebbende, gecomen uut Hollant ende verstaende de voorscreven dispositie van zyne Excellencie, hem daarvan was beclagende, is defelve alsnoch interrupt ende ongeëffectueert gebleven.

Die Staten van Zeelant bidden oock zeer ootmoedelick zyne Excellencie, ten eynde defelve gelieve te deputeren eenen continuëlen refiderende gedeputeerde vanwege dEerste Edele, wefende een man van zulcken respecte, credit ende qualiteyt als daertoe wel behoeftich is. Ende zooverre zyne Excellencie daertoe

daertoe nyet en zoude begeeren te verftane, dat dezelve believe te authoriferen de Rekenkamer van Breda om yemanden daertoe te nomineren, denwelcken zyne Excellencie alsdan zoude mogen committeren onder behoorlicke instructie tot contentement van de voorscreven Staten.

IX.

Die van den Raede fullen hen eerstdaechs breeder informeren op de gerechticheyt van den grave van Bueren, omme zyne Excellencie daarvan geadverteert zijnde, by defelve naerder op den inhouden van defen geleth te mogen werden.

Aldus gedaen tot Antwerpen, den 15^{en} dach Augusti 1579. Onderteeckent : Guillaume de Nasfau.

Ende want in Zeelant dickwils questie gemoveert is by den rentmeester van textraordinaris over tquartier van der Tholen, ter causse van het jus patronatus vanwegen den grave van Bueren, ende dat nochtans de Gemeene Saecke nyet en heeft connen geraecken tot hare gerechticheyt, wat debvoir daerom gedaen es, tenderende tzelve tot zeer quade consequentie uut regard van alle d'ambochtsheeren van Zeelant, sulcx dat te dyen opfiene de Staten van Zeelant bedwongen zijn geweest, nu onlancx den rentmeester van dyen quartiere tordonneren de administratie te nemen van alle de geestelicke goederen, oock daeraff de graeff van Bueren zoude pretenderen jus patronatus, doende interdictie aen Baesdorp ende andere hen tercontrarie onderwindende, met behoorlicke protestatie van schaden ende interesten tegen dezelve, sal zyne Excellencie gelieven den voorscreven Baersdorp, oft die van de Rekenkamer van Breda van zyner Excellencie wegen, t'interdiceren, om der voorscreven consequentie wille, hen nyet te onderwinden eenige administratie

(439)

administraetie van de geestelike goeden in denzelven quartiere, midts dat de Staten van Zeelant presenteren ende bereedt zijn alles daerinne te doen in respecte van zyner Excellencie zoon, dat mogelick ende doenlick zal wezen, in vougen ende manieren dat de voorfcreven quade consequentie zal mogen gemydet werden.